

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS TARNYBA

FINANSINIO AUDITO ATASKAITA PASVALIO RAJONO SUTRIKUSIO INTELEKTO ŽMONIŲ UŽIMTUMO CENTRAS „VILTIS“

2007 m. vasario 20 d. Nr. A – 2
Pasvalys

IŽANGA

Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2006-07-22 pavedimu Nr. PA – 8 savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė atliko Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre „Viltis“ finansinį auditą.

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2006 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas subjektas – Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centas „Viltis“ (toliau tekste – Centras), adresas – Nepriklausomybės g. 41, Pasvalys, juridinio asmens kodas – 169268247.

Audituojamu laikotarpiu Centrai vadovavo direktorė Marija Kunskenė, buhalterė dirbo Genovaitė Pocevičienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktos tvirtinti metinės Savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituota 2006 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų įvykdymo 2007-01-01 balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr. 2), kitos finansinės atskaitomybės formos (forma Nr. 5, 6, 7, 8) ir kitos ataskaitos (Forma Nr. B-9).

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2006 m. vasario 9 d. sprendimu Nr. T1 – 8 patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės biudžete Centrai skirta 428,9 tūkst. Lt asignavimų: 425,0 tūkst. Lt išlaidoms, iš jų 253,00 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, 22,9 tūkst. Lt specialiosioms programoms ir 3,0 tūkst. Lt turtui įsigyti. Centras vykdo tris programas: valstybės deleguotų funkcijų programą 4.1.2.1 „Viešieji darbai“, biudžeto lėšų programą 10.1.1.1 „Socialinė parama“ ir tokią pat specialiųjų lėšų programą. Centro direktorė 2006 m. vasario 22 d. visoms trimis programoms patvirtino sąmatas. 2006 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T1 – 223 Centrai papildomai skirta 323 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto asignavimų iš nepanaudotos tikslinės dotacijos socialinėms išmokoms skaičiuoti, iš jų 29,0 tūkst. Lt išlaidoms ir 294 tūkst. Lt - turtui. 2006 m. lapkričio 29 d. Tarybos sprendimu Nr. T1-246 padidinti 4,3 tūkst. Lt asignavimai specialiųjų programų išlaidoms ir papildomai skirta 9,4 tūkst. Lt asignavimų išlaidoms darbuotojų darbo užmokesčio padidinimui (darbo užmokesčiui skirta 7,2 tūkst. Lt). 2006 m. gruodžio 27 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1 – 271 sumažinti 3 tūkst. Lt asignavimai išlaidoms ir šia suma padidinti asignavimai turtui įsigyti. Gavus papildomai Savivaldybės biudžeto asignavimų, ar patikslinus turimus, buvo patikslintos ir biudžeto išlaidų sąmatos.

2006 metais Centrai iš Finansų skyriaus buvo pervesta 763,7 tūkst. Lt, t.y. 99,8 proc. Savivaldybės tarybos skirtų asignavimų. Neperduota 1,2 tūkst. Lt biudžeto asignavimų biudžeto lėšų programai 10.1.1.1 vykdyti ir 0,7 tūkst. Lt specialiųjų programų asignavimų, kurie buvo sumažinti įstaigos negautomis pajamomis.

Finansinis auditas atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Audito proceso planavimo etape buvo susipažinta su įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir struktūra, ankstesnio tikrinimo rezultatais, apskaitos procesais bei su kompiuterių panaudojimo lygiu, su Centru 2006 metais vykdomomis programomis ir jų vykdymui skirtais asignavimais. Buvo įvertintas 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumas ir vidaus kontrolės aplinka.

Ištyrus vidaus kontrolės sistemą ir rizikos veiksnius, susijusius su Centro veikla ir apskaitos sistema, buvo atliktos savarankiškos šių sričių audito procedūros pagal parengtas audito programas: darbo užmokesčio ir įnašų socialiniam draudimui; ilgalaikio turto; pinigų ir veiklos pajamų. Taip pat buvo atlikta finansinės atskaitomybės rodiklių analizė.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

1. Biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnis nustato, kad biudžeto asignavimų valdytojai atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų. Minėto įstatymo 6 straipsnis leidžia asignavimų valdytojui biudžetiniais metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos, keisti patvirtintų asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirti, neviršijant patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, sumų.

Centro 2006 metų faktinės išlaidos elektros energijai 3,0 tūkst. Lt viršija sąmatoje elektros energijos išlaidoms numatytus asignavimus, kai tuo tarpu kai kuriuose kituose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose yra susidariusi nedidelė ekonomija. 2006 metų pabaigoje direktorė nepatiksino biudžeto išlaidų sąmatos pagal ekonominę klasifikaciją. Centre numatytos vidaus kontrolės procedūros neužtikrina biudžeto asignavimų naudojimo pagal patvirtintas sąmatas kontrolės.

2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (toliau – buhalterinės apskaitos taisyklės) 198 ir 200 punktais nustatyta, kad sąskaita 172 „Tiksliniai atsiskaitymai“ skirta atsiskaitymų su tėvais už vaikų išlaikymą internatuose, globos namuose, pensionatuose. Apskaičiuotų įmokų sumomis debetuojama sąskaita 172 „tiksliniai atsiskaitymai“ ir kredituojama sąskaita 400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“, nes tėvų įmokos pripažįstamos pajamomis pagal specialiąją programą. Tėvams sumokėjus įmokas debetuojama sąskaita 111 „Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas“ ir kredituojama sąskaita 172 „tiksliniai atsiskaitymai“. Vadovaujantis buhalterinės apskaitos 308 punktu, kartu apskaitoje turi būti registruojamas išpareigojimas pervesti pajamas į biudžetą: gauta pajamų suma debetuojama sąskaita 400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“ ir kredituojama sąskaita 173 „Atsiskaitymai su biudžetu“.

Buhalterė taikė neteisingus buhalterinius įrašus tėvų įmokoms apskaityti ir dėl šios priežasties yra neteisinga Išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanso (forma Nr. 1 – metinė) 3 stulpelio „Likutis metų pradžioje“ 59 eilutė „Biudžetinių įstaigų pajamos“ (parodytas 1,9 tūkst. Lt per didelis veiklos pajamų likutis).

3. Buhalterė iš paramos davėjų gautas lėšas apskaitė sąskaitoje 238 „Pavedimų lėšos“ (tokia sąskaita numatyta ir patvirtintame sąskaitų plane). Šios sąskaitos kreditinis likutis 2006-01-01 suvestinio registro „Didžioji knyga“ duomenimis 0,2 tūkst. Lt, kuris Išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanso (forma Nr. 1 – metinė) 3 stulpelyje „Likutis metų pradžioje“ nėra parodytas.

Buhalterinės apskaitos taisyklių 211 -214 punktais nustatyta, kokios įstaigos gautos lėšos priskirtinos pavedimų lėšoms ir nustatyta jų apskaitos tvarka, šių taisyklių 286-289 punktais nustatyta pa-

vedimų lėšų išlaidų apskaitos tvarka. Buhalterė pavedimų lėšas apskaitė nesilaikydama minėtais punktais nustatytos tvarkos, dėl to yra neteisingas Išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanso (forma Nr. 1 – metinė) 3 stulpelio „Likutis metų pradžioje“ 36 eilutėje „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“ parodytas pavedimų lėšų likutis.

Pažymėtina, kad Centras 2,3 punktuose minėtas buhalterinės apskaitos klaidas ir netikslumus 2006 metais ištaisė, todėl Išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanso (forma Nr. 1 – metinė) 4 stulpelyje „Likutis metų pabaigoje“ parodyti teisingi veiklos pajamų ir pavedimų lėšų likučiai.

4. Centras įsikūręs pastate, kurio rekonstrukcija pradėta 1998 metais. Pagrindiniai šio pastato rekonstrukcijos darbai yra atliekami Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ (toliau – Bendrija) Pasvalio padalinio laimėto projekto lėšomis. Prie šio projekto įgyvendinimo prisideda ir Savivaldybė, skirdama šiam tikslui biudžeto asignavimų. Tvirtinant 1999 metų Savivaldybės biudžetą 159,0 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto asignavimų šio pastato rekonstrukcijai buvo skirta tuometiniam Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriui. Sprendžiant iš darbų priėmimo akto, buvo atlikti stogo rekonstrukcijos darbai, tačiau šios išlaidos nėra apskaitytos nei Savivaldybės administracijos balanse sąskaitoje 019 „Nebaigta statyba ir kito ilgalaikio turto kūrimas“ nei perduotos Centrai. Vadovaujantis buhalterinės apskaitos tvarkos 23 punktu, ilgalaikio turto esminio pagerinimo išlaidomis turi būti didinama ilgalaikio turto (objekto) įsigijimo savikaina.

Kadangi 1999 metais padarytos išlaidos pastato rekonstrukcijai nėra apskaitytos ir kaupiamos, yra rizika, kad užbaigus rekonstrukciją ir perdavus pastatą pagal pripažinimo tinkamu naudoti aktą, jo vertė šia išlaidų suma nebus padidinta.

Centras įsteigtas 1999 m. birželio mėn., rekonstruojamas pastatas į Centro balansą perduotas iš Savivaldybės administracijos balanso 2005 m. gegužės 24 d. Turto perdavimo ir priėmimo aktu (2005 m. gegužės 11 d. Savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T1 – 170).

2006 metais Centras atliko pastato rekonstrukcijos baigiamųjų darbų iš Savivaldybės biudžeto lėšų už 284,0 tūkst. Lt. Metų eigoje rekonstrukcijos darbų išlaidos Centre buvo apskaitomos sąskaitoje 019 „Nebaigta statyba ir kito ilgalaikio turto kūrimas“ pagal atliktų darbų priėmimo aktus. 2006 metų pabaigoje buhalterė rekonstrukcijos išlaidas perkėlė į ilgalaikio turto sąskaitas: į sąskaitą 013 „Kiti statiniai“ apskaitė 420 kv.m. takų 53,0 tūkst. Lt vertę, 2 medines pavėsines, kurių bendra vertė 37,4 tūkst. Lt, 364 kv.m trinkelinių aikštelių 32,8 tūkst. Lt vertę, vielinę tvorą 43,1 tūkst. Lt vertę, 104 kv.m asfalto aikštelių 6,7 tūkst. Lt vertę; sąskaitoje 012 „Pastatai“ padidinta pastato vertė 72,1 tūkst. Lt. Į ilgalaikio turto apskaitą naujai įtrauktiems statiniams neatlikta teisinė registracija, nes dar nėra užbaigti rekonstrukcijos darbai (nėra pripažinimo tinkamais naudoti aktų).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad buhalterinės apskaitos tvarkos 25 punktu nustatyta, jog kiemo aptvarai ir kiti pastatą papildantys statiniai nėra atskiri turto vienetai ir priskiriami pastatui. Tik tuo

atveju, kai aptvarų ir kitų statinių negalima priskirti konkrečiam pastatui, jie laikomi savarankiškais turto vienetais.

Bendrijos padarytos išlaidos pastato rekonstrukcijos darbams atlikti Centru neperduotos, nes nėra užbaigti rekonstrukcijos darbai.

5. Savivaldybės administracija 2005 m. gegužės 24 d. perdavimo ir priėmimo aktu perdavė į Centro balansą negyvenamąjį pastatą esantį Nepriklausomybės g. 41, tačiau po pastatu esantis žemės sklypas, kurio bendras plotas 0,5778 ha, vertė 58931 Lt, Centru neperduotas, nors šis sklypas 1999 m. spalio 28 d. Panevėžio apskrities viršininko įsakymu yra perduotas Pasvalio rajono savivaldybės tarybai panaudos pagrindu. Savivaldybės tarybos daiktinė teisė į minėtą žemės sklypą įregistruota Nekilnojamojo turto registre, tačiau šis panaudos teise naudojamas valstybinės žemės sklypas Savivaldybėje nėra apskaitytas.

PAŽANGA ŠALINANT NUSTATYTUS TRŪKUMUS IR REKOMENDACIJOS

Informacija apie vidaus kontrolės, įskaitant finansų valdymą, vertinimo rezultatus, pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos tvarkymo buvo pateikti įstaigos direktorei ir buhalterei Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus tarnybos 2006 m. rugpjūčio 7 d. raštu Nr. KS – 21 „Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų“.

Pažymėtina, kad Centro direktorė ir buhalterė geranoriškai reagavo į pateiktus pastebėjimus ir nurodytus trūkumus ištaisė: direktorės įsakymais buvo įvesta suminė darbo laiko apskaita, nustatyta transporto priemonės atsarginių dalių pakeitimo, nurašymo, padangų ridos, akumuliatorių darbo apskaitos tvarka. Buhalterė ištaisė buhalterinės apskaitos neatitikimus.

Pažymime Centro pažangą stiprinant kontrolės procedūrų veiksmingumą ir diegiant naujas vidaus kontrolės priežiūros procedūras ir dėkojame Centro darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2006 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Siekiant išvengti nustatytų klaidų ir neatitikimų ateityje Centro direktorei ir kitiems atsakingiems darbuotojams siūlome sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą, kad Savivaldybės biudžeto ir kitos lėšos bei turtas būtų apskaitomi ir naudojami vadovaujantis teisės aktais.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė